

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/20/2026
Identifikačné číslo spisu: 5317010066
Dátum vydania rozhodnutia: 06.05.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:5317010066.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Martina Luptáka, PhD., MBA, na neverejnom zasadnutí konanom 6. mája 2026 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Y. U. pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona, § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a iné, o dovolaní menovaného podanom proti rozsudku Okresného súdu Čadca, sp. zn. 2T/22/2017, z 18. januára 2023, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/30/2023, z 13. júna 2023

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Y. U. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Čadca, sp. zn. 2T/22/2017, z 18. januára 2023 bol obvinený Y. U. uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona, § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona a prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že
dňa 4.12.2014 v čase od 9.00 h do 12.00 h v kancelárii starostu v budove Obecného úradu v obci U., okres Č. prostredníctvom notára Y. H. P., spísal notársku zápisnicu č. B. XXX/XXXX, B. XXXXX/XXXX, v ktorej podľa § 558 Občianskeho zákonníka uznal dlh Obce U., ako jej starosta, voči spoločnosti B. O. I., so sídlom S. republika, resp. voči spoločnosti P., s. r. o. C., ktorej bola pohľadávka postúpená, a to vo výške 200 000,- eur, navýšený o dojednaný úrok 12 % p. a. z dôvodu nesplatennej pôžičky, so splatnosťou záväzku do 30.3.2015 a zároveň podľa § 41 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. Exekučného poriadku súhlasil s exekučnou vykonateľnosťou uvedenej notárskej zápisnice, taktiež spísal notársku zápisnicu č. B. XXX/XXXX, B. XXXXX/XXXX, v ktorej podľa § 558 Občianskeho zákonníka uznal dlh Obce U., ako jej starosta, voči spoločnosti H., a. s. X. vo výške 250 000,- eur z dôvodu bezdôvodného obohatenia, so splatnosťou záväzku do 30.3.2015 a zároveň podľa § 41 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. Exekučného poriadku súhlasil s exekučnou vykonateľnosťou uvedenej notárskej

zápisnice, zároveň notárke pred spísaním notárskych zápisníc predložil uznesenie Obecného zastupiteľstva Obce U. pod č. XXX/XXXX zo dňa 30.10.2014, potvrdzujúce tú skutočnosť, že Obecné zastupiteľstvo Obce U. v uvedený deň schválilo spísanie notárskych zápisníc ako exekučných titulov starostom, ktorými budú uznané dlhy Obce U. voči spoločnostiam P., s. r. o. C. v sume 200 000,- eur a H., a. s., X. v sume 250 000,- eur, a uznesenie Obecného zastupiteľstva Obce U. pod č. XX/XXXX zo dňa 28.6.2012, potvrdzujúce tú skutočnosť, že Obecné zastupiteľstvo Obce U. v uvedený deň schválilo odpredaj budovy tzv. colnice v obci U. v prospech spoločnosti H., a. s. X. za kúpnu cenu 250 000,- eur, kde však uvedené uznesenia neboli nikdy Obecným zastupiteľstvom Obce U. prijaté, o čom mal vedomosť, keďže predmetné uznesenia v presne nezistený deň pred podpisom notárskych zápisníc sám vyhotovil, opatril ich pečiatkou obce a podpísal za účelom ich predloženia notárke ako pravých verejných listín, pričom uvedené notárske zápisnice podpísal aj napriek vedomosti o tom, že Obec U. nemala žiadne záväzky voči spoločnosti B. O. I., so sídlom S. republika, resp. voči spoločnosti H., a. s. X., kde uvedeným konaním vystavil Obec U. nebezpečenstvu, že veritelia, vyššie uvedené spoločnosti si môžu uplatniť u Obce U. finančné plnenie vo výške 450 000,- eur, hoci Obec U. nemala právny dôvod takéto plnenie poskytnúť, pričom uvedeným konaním, podpisom notárskych zápisníc postupoval v rozpore s povinnosťami uloženými ustanovením § 13 ods. 2 zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení vo vtedy platnom znení, resp. uloženými ustanovením § 7 ods. 1, § 7 ods. 2 písm. b) zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí vo vtedy platnom znení, čím Obec U., IČO: XXXXXXXXX, U. XXX, vystavil riziku vzniku ujmy v sume najmenej 450 000,- eur.

Za tieto trestné činy súd podľa § 44 Trestného zákona u obvineného upustil od uloženia súhrnného trestu, nakoľko trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia, za súčasného uloženia ochranného dohľadu na dobu jeden rok, uložený rozsudkom Okresného súdu Čadca, sp. zn. 1T/140/2018, z 26. marca 2021, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To/39/2022, zo 16. marca 2022, považuje na ochranu spoločnosti a nápravu páchatela za dostatočný. Zároveň súd podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodeného - Obec U. s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací na podklade odvolania obvineného rozhodol uznesením, sp. zn. 1To/30/2023, z 13. júna 2023 tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený Y. U. prostredníctvom ustanoveného obhajcu Y.. T. G.Á. dovolanie s poukazom na údajné naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku [zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu].

Obvinený v dovolaní v podstate namietal:

„Dovolanie podávam proti vyššie citovanému uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bol porušený zákon, s tým, že toto porušenie opieram o ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože mám za to, že rozhodnutím odvolacieho súdu bolo zásadným spôsobom porušené moje právo na obhajobu, nakoľko odvolací súd v odvolacom konaní preskúmal podľa ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku len zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku súdu prvého stupňa, avšak správnosť postupu súdu prvého stupňa pri mojom vyhlásení ako obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku neskúmal, to znamená, že neskúmal či mi súd prvého stupňa dal ako obžalovanému priestor na konkretizáciu, ku ktorým skutkom v obžalobe som moje vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, vykonal, t. j. ku ktorým skutkom obžaloby moje vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku prislúchalo, a v akom rozsahu, a ku ktorým moje vyhlásenie neprislúchalo, t. j. ktorých skutkov obžaloby sa netýka, v dôsledku čoho bolo zásadným spôsobom porušené moje právo na obhajobu v odvolacom konaní, nakoľko s prihliadnutím na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa môžem, ako obvinený obhajovať aj sám, a súd je povinný mi to umožniť, teda doplniť môjho obhajcu, prípadne podať okolnosti obhajoby ako sám uznám za vhodné pred súdom prvého stupňa, čomu však odvolací súd pri preskúmaní správnosti postupu súdu prvého stupňa podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku nevenoval pozornosť.

Výslovne dávam zdvorilo do pozornosti dovolacieho súdu, že aj samotné ustanovenie § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa ktorého som realizoval vyhlásenie pred súdom prvého stupňa, predpokladá vyhlásenie obžalovaného, že nepopiera spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v

obžalobe, z čoho jednoznačne vyplýva, že aj samotný zákonodarca pripúšťa, že obžalovaný podľa ustanovenia § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku môže svoje vyhlásenie vykonať len k niektorému zo skutkov, ktoré sa mu v obžalobe kladú za vinu, a v akom rozsahu toto vyhlásenie k danému skutku obžaloby vykonáva. V praxi to znamená, že obžalovaný môže vyhlásiť, že nepopiera spáchanie skutku v celom rozsahu obžaloby alebo len pre niektorý zo skutkov uvedených v obžalobe. Pokiaľ obžalovaný vyhlásil, že nepopiera spáchanie len niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, bude to mať vplyv na ďalší rozsah dokazovania na hlavnom pojednávaní v otázke viny, nakoľko dokazovanie o vine obžalovaného sa bude viesť už len pre ďalšie skutky, na ktoré sa takéto vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nevzťahuje. Naznačujem, že ako obžalovaný v konaní pred súdom prvého stupňa som nedostal priestor od súdu prvého stupňa, aby som pri svojom vyhlásení podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku konkretizoval (nakoľko aj ja mám podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako obžalovaný právo sa v trestnom konaní obhajovať aj sám, a rovnako tak dopĺňať môjho obhajcu, prípadne uvádzať či dopĺňať okolnosti obhajoby ako uznám za vhodné) k jednotlivým skutkom, ktoré sa mi obžalobou kladli za vinu, ku ktorým som vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vykonal, a v akom rozsahu, a ku ktorým som toto vyhlásenie nevykonal.

V tejto súvislosti dávam do pozornosti dovolacieho súdu, že obžalobou sa mi kladlo za vinu spáchanie nasledovných trestných činov:

- obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona k § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, ku ktorému som vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemal záujem vykonať z dôvodu, že som bol z predmetného trestného činu obžalovaný v štádiu prípravy, s tým, že trestnosť tohto trestného činu v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 3 písm. a) Trestného zákona zanikla s ohľadom na to, že som upustil od svojho ďalšieho konania smerujúceho k spáchaniu trestného činu a zároveň som odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chráneného Trestným zákonom z podniknutej prípravy, pričom bližšie odkazujem po tejto stránke na moje písomné odvolanie z 30. januára 2023, v ktorom bližšie špecifikujem aj po stránke dôkaznej dôvody zániku trestnosti prípravy tohto trestného činu;

- prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona, ku ktorému som mienil vykonať vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku len čiastočne z dôvodu, že z vykonaného dokazovania a to najmä z výpovede starostky T. G. T., ktorá uvádzala, že súbor s notárskou zápisnicou bol od notárky Y. H. P.; ako i z druhej výpovede notárky Y. H. P., ktorá mala vedieť o spisovaní notárskej zápisnice mojou osobou skôr, ako som ju telefonicky za týmto účelom ako dlžník kontaktoval (z čoho by vyplývalo, že o prípravu notárskej zápisnice požiadala iná osoba ako ja), vyplývali závažné pochybnosti, či som sa predmetného skutku dopustil;

- prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ku ktorému som vykonal vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v celom rozsahu.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že súd prvého stupňa nesprávne postupoval pri mojom vyhlásení podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko na hlavnom pojednávaní nezisťoval, aby som ako obžalovaný uviedol, ku ktorým skutkom som vlastne predmetné vyhlásenie vykonal, a v akom rozsahu, a ku ktorým skutkom som vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nevykonal, s tým, že tak mal zisťovať aj s ohľadom na znenie samotného zákonného ustanovenia, ktoré predpokladá, že obžalovaný vykoná vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, v dôsledku čoho je možné gramatickým výkladom dospieť k právnomu názoru, že obžalovaný nemusí automaticky, obligatórne vykonať vyhlásenie ku všetkým skutkom, ktoré sa mu kladú obžalobou za vinu, a preto súd prvého stupňa v rámci správneho procesného postupu mal u mňa ako obžalovaného zisťovať, ku ktorým skutkom som predmetné vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vykonal, čo sa však nestalo, v dôsledku čoho mám za to, že súd prvého stupňa zásadným spôsobom porušil moje právo na obhajobu, nakoľko čo do skutkov, ku ktorým som vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nevykonal, sa dokazovanie o mojej vine pred súdom prvého stupňa nevykonávalo (nakoľko sa dokazovanie vykonávalo už len čo do výroku o treste), a teda som sa nemohol ako obžalovaný v rámci svojej obhajoby v tejto časti brániť.“

Obvinený Y. U.G. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, po vyslovení porušenia zákona v jeho neprospech, zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu a prikázal, aby

súd prvého stupňa vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor, ktorý uviedol:

„V súvislosti s namietaným porušením práva obvineného na obhajobu je nutné poukázať na tú skutočnosť, že obvinenému v podanej obžalobe nebolo kladené za vinu spáchanie troch samostatných skutkov, ku ktorým by mal tento samostatne vykonávať vyjadrenie vo vzťahu k tomu, či ich spáchanie priznáva, resp. nepopiera alebo popiera. Skutok formulovaný v podanej obžalobe predstavuje jeden skutok, ktorým boli naplnené zákonné znaky skutkových podstát troch trestných činov, a to obzvlášť závažného zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona k § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona a prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, nie je možné samotný skutok rozdeliť na samostatné konania, ku ktorým by sa osobitne obvinený mal vyjadriť. Obvinený teda mohol urobiť vyhlásenie len k samotnému skutku obžaloby ako jednoliatemu celku, čo aj na hlavnom pojednávaní 11. septembra 2017 urobil, keď urobil vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, že nepopiera spáchanie skutku) uvedeného v obžalobe, kde však pre procesné pochybenie Krajský súd Žilina 6. novembra 2019 podľa § 321 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu Čadca pod sp. zn. 2T/22/2017 práve pre porušenie práva obvineného na obhajobu v súvislosti s jeho vyhlásením o tom, že nepopiera spáchanie skutku, kde krajský súd poukázal na nedôsledný postup prvostupňového súdu vo vzťahu k poučeniu obžalovaného v zmysle § 257 ods. 2, 4, 5 a 8 Trestného poriadku s poukazom na predchádzajúce vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Na uvedené pochybenie Okresný súd Čadca reagoval a 31. mája 2021 na hlavnom pojednávaní obvineného poučil v zmysle všetkých zákonných ustanovení, kedy obvinený urobil opäť vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, k čomu po samostatnom poučení v zmysle § 333 ods. 3 Trestného poriadku vyhlásil, že rozumie tomu, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu a dobrovoľne sa priznáva a uznáva vinu za spáchaný skutok, ktorý sa v obžalobe kvalifikuje ako určitý trestný čin. Súd uvedené vyhlásenie obvineného prijal, nakoľko tento nepoprel vinu zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Obvinený nenamietal rozdelenie skutku obžaloby na samostatné konanie, nenamietal, že by niektoré konanie popísané v obžalobe popieral, preto súd jeho vyhlásenie mohol prijať. Následne po vykonanom dokazovaní len v súvislosti s rozhodovaním o náhrade škody a treste súd rozhodol spôsobom vyššie uvedeným a uvedené rozhodnutie prvostupňového súdu po podanom odvolaní zo strany obvineného potvrdil svojim uznesením Krajský súd Žilina pod sp. zn. 1To/30/2023 na verejnom zasadnutí 13. júna 2023, kedy odvolanie obvineného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol, pričom sa zaoberal aj procesným postupom prvostupňového súdu, poukázal na predtým vytýkanú chybu, ktorú tento súd napravil a riadil sa právnym názorom odvolacieho súdu v otázkach procesného postupu. S poukazom na dôvody prezentované obhajcom odsúdeného mám za to, že dovolací dôvod, uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku neexistuje, kde poukazujem na vyššie uvedené skutočnosti a nesprávny právny názor obhajcu obvineného vo vzťahu k procesnému postupu súdov, resp. k posúdeniu skutku obžaloby ako viacerých skutkov, ku ktorým by sa mal obvinený samostatne vyjadrovať. Názor prezentovaný obhajobou považujem za zmätočný.

Rozsudky Okresného súdu Čadca, ako aj Krajského súdu v Žiline považujem za zákonné a dôvodné, pričom akcentujem súdmi uvádzané skutočnosti uvedené v odôvodneniach oboch rozsudkov, ktoré prezentujú dôvody, pre ktoré prvostupňový súd rozhodol o vine obvineného a pre ktoré druhostupňový súd toto rozhodnutie o vine potvrdil. Na záver možno skonštatovať, že podané dovolanie je nedôvodné, nakoľko s poukazom na vykonané dokazovanie a procesný postup súdov, možno skonštatovať, že nie je splnený dôvod dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku prezentovaný obvineným. Uznesenie Krajského súdu v Žiline pod sp. zn. 1To/30/2023, z 13. júna 2023, ktorým odvolací súd podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie obvineného proti rozsudku Okresného súdu Čadca pod sp. zn. 2T/22/2017, z 18. januára 2023, možno považovať za zákonné a dôvodné a nemožno skonštatovať ani procesné pochybenia súdu.“

Prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného Y. U. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku) prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na podanie dovolania (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a spĺňa obligatórne náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté [hoci rozhodnutiu odvolacieho súdu predchádzalo okresným súdom prijaté vyhlásenie obvineného v zmysle § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku].

Tým bola splnená podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku na jeho prerokovanie, nakoľko naposledy označené ustanovenie Trestného poriadku vyjadruje zásadu, že podaniu dovolania (okrem tých procesných situácií, kedy je subjektom podávajúcim dovolanie minister spravodlivosti) musí predchádzať uplatnenie riadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa (v konkrétnom prípade ide o odvolanie podané obvineným U. proti výroku o treste).

V predmetnej trestnej veci platí, že aj keď sa obvinený odvolal proti všetkým výrokom rozsudku (viď. č. l. 701 - 705) [na podklade okresným súdom skôr prijatého vyhlásenia obvineného v zmysle § 257 ods. 1 písm. c), ods. 5 a 7 Trestného poriadku], predmetom prieskumu odvolacieho súdu bol len výrok o treste, a preto obvinený nemôže právne účinným spôsobom svojim dovolaním napadnúť aj „otázku viny“.

V takom prípade totiž „neexistuje“ právny záver odvolacieho súdu ohľadom súdom prvého stupňa prijatého vyhlásenia o vine z právno - kvalifikačného hľadiska, nakoľko o ňom krajský súd vecne nerozhodoval. „Možnosť“ takéhoto rozhodovania v zmysle naznačeného je vylúčená práve s poukazom na § 257 ods. 5 Trestného poriadku v spojení s § 372 ods. 1 Trestného poriadku. To znamená, že s poukazom na skôr vyjadrené nie je splnená podmienka uplatnenia riadneho opravného prostriedku - odvolania - v „potrebnom“ rozsahu (aj vo vzťahu k výroku o vine).

Ak k uvedenému pristupuje skutočnosť, že vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku súdom prvého stupňa predchádzalo vyhlásenie obvineného o tom, že nepopiera spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, je s takýmto vyhlásením (samozrejme za predpokladu, že súd vyhlásenie obžalovaného prijal s poukazom na § 257 ods. 7 Trestného poriadku) spojený procesný následok podrobne opísaný v ods. 8 naposledy označeného ustanovenia Trestného poriadku - vyhlásenie súdu, že dokazovanie v rozsahu obžalovaným „priznanej“ trestnej činnosti nevykoná.

Z toho plynie záver, že v dôsledku aplikovania vyššie citovaných ustanovení Trestného poriadku je vylúčené ďalej na podklade obvineným podaného dovolania skúmať aj výrok o vine (okrem prípadného dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko tento vôbec nebol predmetom prieskumu súdom prvého stupňa (v spojení s uznesením odvolacieho súdu) v dôsledku dobrovoľného vzdania sa práva na kontradiktórne prejednanie trestnej veci zo strany obvineného. Povedané inými slovami, skutkový podklad uvedený vo výrokovej časti podanej obžaloby bol súdom prvého stupňa právne konformným spôsobom v celom rozsahu akceptovaný. To znamená, že pre obvineného neexistuje predmet, ktorý by bol spôsobilý byť „atakovaný“ dovolacími námietkami akokoľvek sa dotýkajúcimi výroku o vine (priznanej obvineným).

Čo sa týka skôr zmienenej prípustnosti dovolania podopretého o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, tak aj v takom prípade je oprávnenou osobou len minister spravodlivosti a nie obvinený (k tomu sa najvyšší súd podrobnejšie vyjadrí v ďalšej časti tohto uznesenia nižšie).

Súhrnne vzaté platí, že pokiaľ obvinený v konaní pred súdom prvého stupňa využil právo urobiť vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe [§ 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] a súd prvého stupňa toto vyhlásenie prijal, obvinený tak stratil možnosť predmetné vyhlásenie „odvolať“ a zároveň v tomto rozsahu (t. j. v rozsahu výroku o vine) podať riadny, resp. mimoriadny opravný prostriedok.

Odhliadnuc od skôr uvedeného je podstatným záver, že hoci dovolanie obvineného smeruje explicitne „len“ proti výroku o vine, obsahovo a logicky obvinený zároveň napáda aj výrok o treste týkajúci sa tohto skutku. K tomu najvyšší súd uvádza, že pokiaľ ide o dovolacie námietky uplatnené voči výroku o treste, v tom zodpovedajúcej časti je obvinený osobou oprávnenou na podanie dovolania.

Tým je súčasne založená prieskumná povinnosť najvyššieho súdu ohľadom posúdenia skutočnosti, či obvineným namietané chyby zodpovedajú (resp. celkom zjavne nezodpovedajú) niektorému z dôvodov dovolania, ktoré obvinený bol oprávnený uplatniť a či tieto boli, alebo zjavne neboli naplnené, príp. preukázané.

Najvyšší súd vyššie formulovaný záver podopiera aj o nález Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 143/2020, zo 7. júla 2020, v ktorého zmysle je povinný zohľadniť okolnosť, že dovolanie obvineného smeruje aj proti výroku o treste (nielen proti výroku o vine), nakoľko ustanovenie § 257 ods. 5 Trestného poriadku treba interpretovať ako „dotýkajúce sa“ priznania viny a s tým spojenej „nenapadnuteľnosti“ rozhodnutia dovolaním - čo sa týka výroku o vine.

Najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie obvineného Y. U. je potrebné odmietnuť postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku nakoľko je zřejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a to s poukazom na nasledovné.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zřejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť súdneho rozhodnutia v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktne obmedzené, aby sa potenciálne „širokým“ uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala v rámci konania pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštanca a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie.

Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (R 120/2012).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený U. v zásade namietal trestnosť obzvlášť závažného zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona k § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, ku ktorému, podľa jeho slov, nemal záujem vykonať vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku z dôvodu, že trestnosť tohto trestného činu v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 3 písm. a) Trestného zákona mala zaniknúť s ohľadom na to, že upustil od jeho ďalšieho konania smerujúceho k spáchaniu trestného činu a zároveň odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chráneného Trestným zákonom z podniknutej prípravy.

Vo vzťahu k takto konkretizovanej dovolacej námietke obvineného je potrebné poukázať na uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 6Tdo/3/2016, zo 14. apríla 2016, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 12, roč. 2017, v zmysle ktorého ustanovenia § 257 ods. 5, resp. § 334 ods. 4 Trestného poriadku nemožno vykladať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní, a to ustanoveniami § 369 ods. 1 a ods. 2 a § 372 ods. 1 (veta prvá) Trestného poriadku. Proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku) a proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste (§ 334 ods. 4 Trestného poriadku), dovolanie môže podať len minister spravodlivosti, a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby [§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c), § 372 ods. 1 Trestného poriadku].

Z toho vyplýva záver, že osobou oprávnenou na podanie dovolania proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia o vine obvineného (v časti týkajúcej sa výroku o vine) je iba minister spravodlivosti, pričom jeho oprávnenie na podanie dovolania je v tomto prípade limitované uplatnením jediného dovolacieho dôvodu, a to dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Keďže obvinený na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa 31. mája 2021 urobil vyhlásenie o tom, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe a prvostupňový súd toto jeho vyhlásenie prijal, proti výroku o vine s poukazom na vyššie uvedené nie je oprávnený podať dovolanie.

S ohľadom na závažnosť dôsledkov súdom akceptovaného vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b), resp. písm. c) Trestného poriadku je potrebné, aby bol obžalovaný (v konkrétnom prípade obvinený U.) o ich význame poučený predsedom senátu, resp. samosudcom v zásade duplicitným spôsobom. Duplicita poučovacej (manudukčnej) povinnosti súdu spočíva v tom, že (prípadnému) vyhláseniu obžalovaného podľa naposledy označených ustanovení Trestného poriadku predchádza poučenie obvineného predsedom senátu, resp. samosudcom o následkoch tohto vyhlásenia v rozsahu podľa § 257 ods. 5 a 8 Trestného poriadku (viď § 257 ods. 2 Trestného poriadku).

Možno konštatovať, že zámer zákonodarcu je v tomto smere pomerne zreteľný - spočíva v zabezpečení čo najväčšmi možnej miery istoty o dostatočnej „vedomosti“ obžalovaného ohľadom vážnosti a významu prípadného vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo c) Trestného poriadku. Obsahom poučenia podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku (ktoré je potrebné zo strany súdu predniesť už po vyhlásení obžalovaného) je totiž iba poukaz na neodvolateľnosť vyhlásenia a neprípustnosť podania riadneho (odvolania) alebo mimoriadneho opravného prostriedku [dovolania - vyjmúc už skôr zmiený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku „cestou“ ministra spravodlivosti].

Procesným dôsledkom uznesenia súdu podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku [t. j. prijatia vyhlásenia obžalovaného podľa ods. 1 písm. b), prípadne písm. c) dotknutého ustanovenia Trestného poriadku] je následné nevykonanie dokazovania v rozsahu, v akom obžalovaný (v predmetnej trestnej veci obvinený U.) nepoprel spáchanie skutku a naopak - vykonanie len tých dôkazov, ktoré súvisia s (prípadným) „nepriznaným“ skutkom alebo skutkami, trestom, náhradou škody alebo ochranným opatrením.

Čo sa týka práv obvineného, nemožno opomenúť na postup opísaný v predchádzajúcom odseku nadväzujúce procesné „strádanie“, spočívajúce v dobrovoľnej strate aktívnej legitimácie (práva) obvineného na podanie odvolania v rozsahu čo do výroku o („priznanej“) vine a dovolania v zmysle skôr vyjadrených právnych úvah. Ide pritom o právne dôsledky, o ktorých je obžalovaný výslovne poučený pred vyhlásením uznesenia podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku súdom prvého stupňa).

K tomu pristupuje prezumpcia, že obvinený vykonaním vyhlásenia o nepopretí spáchania skutku na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa deklaroval svoju „spokojnosť“ s (aj tými - pre jeho osobnú budúcnosť „najhoršími“) dôsledkami nasledujúcimi prijatiu jeho vyhlásenia - vrátane „najvyššie hroziacej“ výmere uloženého trestu [viď § 257 ods. 5 v spojení s § 333 ods. 3 písm. g) Trestného poriadku] a „dobrovoľne“ rezignoval na svoje práva, medzi ktoré nepochybne patrí aj jeho právo podať dovolanie. Tým súčasne obvinený „potvrdil“ znenie odsudzujúceho výroku o vine, ktorý pozostáva zo skutkovej vety a právnej vety (právna veta a právna kvalifikácia skutku opísaného v skutkovej vete podľa príslušného ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona).

Napriek uvedenému je z obsahu podaného dovolania zrejmé, že obvinený svoje dovolacie námietky koncentruje vo fakticky dominantnej časti voči výroku o vine, a síce spôsobom, že „atakujú“ trestnosť činu, za súčasného údajného porušenia jeho práva na obhajobu (prostredníctvom námietok, v ktorých podstatnom zmysle došlo k nesprávnemu postupu súdu prvého stupňa pri jeho vyhlásení podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku).

S prihliadnutím na zákonom podrobne upravené procesné dôsledky prijatia takéhoto vyhlásenia súdom v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku takto formulované dovolacie námietky za daného procesného „stavu“ nemôžu pred dovolacím súdom kvalifikovane „obstáť“. Ide o skutkové námietky smerujúce proti výroku o vine (z dôvodu, že spochybňujú, resp. poukazujú na nedostatky ohľadom už ustáleného a obvineným dobrovoľne „priznaného“ skutkového stavu a jeho právnej kvalifikácie), ktorého ďalší prieskum (či už na podklade odvolania alebo dovolania podaného obvineným) je s odkazom na skôr rozvedené skutočnosti vylúčený.

Námietky obvineného smerujúce proti skutkovým zisteniam sú neprípustné, keďže v konečnom dôsledku smerujú proti výroku o vine rozsudku okresného súdu, ktorému predchádzalo prijatie vyhlásenia obvineného podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Toto vyhlásenie je zároveň potrebné vnímať ako prejav súhlasu obvineného so vzdaním sa práva na kontradiktórne prejednanie výroku o vine pred okresným súdom a súčasne ako jasný a dobrovoľný prejav vôle, ktorým sa obvinený Y. U. v danom rozsahu vzdal aj svojho práva na odvolanie, resp. dovolanie.

Práve vyššie uvádzané skutočnosti predstavujú dôvody, vysvetľujúce postup okresného súdu, ktorý nevykonával dôkazy súvisiace s nepopretým skutkom - sústredil sa „len“ na dokazovanie ohľadom skutočností relevantných pre výrok o treste.

Najvyšší súd poznamenáva, že vyššie vyjadrenými právnymi závermi sa celkom zrejme riadil už odvolací súd, ktorý na str. 6, ods. tretí svojho uznesenia vymedzil rámec svojej prieskumnej povinnosti, vzťahujúcej sa výlučne na výrok o treste.

Tak ako odvolací súd, ani najvyšší súd nemôže z dôvodu prijatia vyhlásenia obvineného o priznaní spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe zasahovať do skutkových zistení, ktoré tvoria podklad skutkovej vety ustálenej rozsudkom okresného súdu a ktorými je v konkrétnej trestnej veci viazaný. Tým samým preto podané dovolanie v časti čo do výroku o vine nespĺňa procesnú

podmienku využitia riadneho opravného prostriedku, o ktorom bolo rozhodnuté meritórne (viď napr. R 48/2014-I.) v zmysle § 372 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku.

Najvyšší súd sumarizuje.

Okresný súd obvineného Y. U. ešte pred prijatím jeho vyhlásenia, v súlade s § 257 ods. 5 Trestného poriadku poučil, že súdom prijaté vyhlásenie o vine ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Citované ustanovenie § 257 ods. 5 Trestného poriadku pritom podľa stabilnej judikatúry najvyššieho súdu (R 12/2017, resp. aj ZSP 60/2016) nemožno vnímať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní, a to konkrétne s § 369 ods. 1, ods. 2 a § 372 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku.

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 2 písm. a) a b) Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku, obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Výrok o vine rozsudku okresného súdu, ktorý bol prijatý na základe vyhlásenia obvineného podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, neprešiel vecným prieskumom odvolacieho súdu [k tomu pozri aj § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku]. Má povahu prvostupňového rozhodnutia, a preto jedinou osobou oprávnenou na podanie dovolania [výlučne z dôvodu zásadného porušenia práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] proti takémuto výroku, je minister spravodlivosti v zmysle § 369 ods. 1 Trestného poriadku.

Žiada sa dodať, že súdom prijaté vyhlásenie o vine ako aj súdom prijaté vyhlásenie obvineného, že nepopiera spáchanie skutku, spôsobuje významné procesné následky, keďže v danom rozsahu ex lege vylučuje preskúmanie skutkového stavu konštatovaného výrokom obžaloby a tam určenej právnej kvalifikácie v zmysle ich „odobrenia“ súdom na podklade pozitívneho stanoviska obvineného.

Inak tomu nebolo ani v prípade obvineného U., ktorý sa dobrovoľne „vzdal“ možnosti ustálenia skutkového stavu v zmysle § 278 ods. 2 Trestného poriadku (ak nejde o prípad podania obžaloby po konaní o návrhu na dohodu o vine a treste podľa § 232 ods. 5 alebo 6, súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané). Okresný súd vo vzťahu ku skutku, z ktorého spáchania bol obvinený uznaný za vinného, nepostupoval podľa zásady ústnosti a bezprostrednosti a nijak nehodnotil kvantitatívny alebo kvalitatívny podklad skutku opísaného v skutkovej vete výrokovej časti obžaloby, nakoľko s poukazom na § 257 ods. 8 veta prvá Trestného poriadku okrem iného platí, že súd dokazovanie v obžalovaným „priznanom“ rozsahu spáchania skutku nevykoná. Jediným „podkladom“ pre „odobrenie“ skutkových okolností a skutku per se tak, ako je tento uvedený v podanej obžalobe preto bolo a zostáva v zásade výlučne priznanie obvineného, čo je procesná konzekvencia plne súladná s relevantnými ustanoveniami Trestného poriadku tak, ako najvyšší súd podrobne konkretizoval v skoršej časti tohto uznesenia.

Ako ale najvyšší súd naznačil v skoršom texte tohto uznesenia, záver najvyššieho súdu týkajúci sa výroku o vine nemožno vzťahnúť aj na dovolaní napadnutý výrok o treste.

Najvyšší súd po oboznámení sa s obsahom podaného dovolania nezistil naplnenie niektorého z dôvodov dovolania (riadiac sa princípom tzv. „námietskovej“ viazanosti - viď R 120/2012) a s argumentáciou obvineného sa nestotožnil.

Nakoľko výrok o vine v tomto prípade nepodlieha vecnému prieskumu zo strany dovolacieho súdu, možno s ohľadom na obsah podaného dovolania poukázať na závery vyplývajúce zo stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu (S 5/2011), podľa ktorého ak nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) a h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak [podľa písm. i)] rozhodnutie je založené na nesprávnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť, resp., [podľa písm. h)] bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) a h) Trestného poriadku možno špecifikovať tak, že ostatne označený dôvod dovolania je špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa výhradne k výroku o treste.

Práve tento právny záver má právno-aplikačný dopad spočívajúci v tom, že okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste možno tento výrok napadnúť len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Tento dovolací dôvod môže byť naplnený v dvoch alternatívach spočívajúcich v tom, že obvinenému bol uložený

- trest vo výmere mimo zákonnej trestnej sadzby alebo
- taký druh trestu, ktorý trestný zákon nepripúšťa.

Uloženie trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa týka len tých trestov, ktoré majú odstupňovateľnú trestnú sadzbu vymedzenú zákonom - trest odňatia slobody (§ 46 Trestného zákona), trest domáceho väzenia (§ 53 Trestného zákona), trest povinnej práce (§ 54 Trestného zákona), peňažný trest (§ 56 Trestného zákona), náhradný trest odňatia slobody za peňažný trest (§ 57 ods. 3 Trestného zákona), trest zákazu činnosti (§ 61 Trestného zákona), trest zákazu pobytu (§ 62 Trestného zákona), trest zákazu účasti na verejných podujatiach (§ 62 Trestného zákona), trest vyhostenia (§ 65 Trestného zákona).

Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu obvinenému pod minimálne povolenú výmeru trestu ako aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu pri odstupňovateľných druhoch trestov (odňatia slobody, domáceho väzenia, povinnej práce, peňažného trestu, zákazu činnosti, zákazu pobytu a vyhostenia).

Uložením takého druhu trestu, ktorý zákon nepripúšťa sa rozumie, uloženie takých trestov, ktoré popri sebe nemôžu byť uložené - § 34 ods. 7 Trestného zákona, ale aj napríklad uloženie trestu zákazu pobytu za nedbanlivostný trestný čin - § 62 ods. 2 Trestného zákona, uloženie trestu vyhostenia občanovi Slovenskej republiky - § 65 ods. 1 Trestného zákona alebo „podmienky na podmienku“ - § 49 ods. 2

Trestného zákona, či dokonca takého druhu trestu, ktorý v trestnom zákone vôbec nie je uvedený - trest pokánia a podobne.

Súhrnne povedané, dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného zákona je naplnený len podľa jeho explicitného (výslovného) znenia. Skôr vyjadrené platí aj „naopak“ (vice versa) - dôvodom dovolania podľa naposledy označeného ustanovenia Trestného poriadku je len uloženie trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo uloženie takého druhu trestu, ktorý zákon za prejednáváný trestný čin nepripúšťa (R 86/2015).

V predmetnej veci súdy pri rozhodovaní vychádzali zo zistenia dvoch poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. j) a písm. l) Trestného zákona a dvoch priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. h) a písm. e) Trestného zákona. Pri takto vyrovnanom pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností by inak prichádzalo do úvahy uloženie trestu odňatia slobody v zákonom určenej trestnej sadzbe trestu odňatia slobody na 10 rokov až 15 rokov podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona. Keďže v tejto veci by mal byť ukladaný súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona, zvyšuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Napokon, pri správnom zohľadnení všetkých okolností, vzhľadom na osobu obvineného, na jeho osobné pomery a vykonávaný trest uložený v inej veci, ako aj s poukazom na zásady pri ukladaní trestov v zmysle § 34 Trestného zákona, okresný súd v zmysle § 44 Trestného zákona upustil od uloženia súhrnného trestu, pričom ak by súd nevezhliadol dôvody pre upustenie d súhrnného trestu, trest odňatia slobody by bol v rámci zákonom upravenej trestnej sadzby v zmysle § 221 ods. 4 Trestného zákona alebo § 237 ods. 4 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona a § 42 ods. 1 Trestného zákona 10 rokov až 20 rokov.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nie je naplnený tým, že obvinený namieta zánik trestnosti činu. Pokiaľ súdy správne aplikovali príslušné ustanovenia Trestného zákona upravujúce ukládanie trestu, tak ako je tomu v posudzovanej trestnej veci obvineného Y. U. a trest mu následne vymerali v rámci zákonom upravenej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo že bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednáváný trestný čin nepripúšťa.

V dôsledku zrejmého nesplnenia žiadneho z dovolacích dôvodov podľa § 371 Trestného poriadku najvyšší súd rozhodol tak, ako je vyjadrené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.